Registratienummer: **155366** / 155614

Notitie ter informatie			
Onderwerp:	Voortgang beheersing en bestrijding Japanse duizendknoop		
Portefeuillehouder:	GJ Hermes	Openbaar:	Ja

Heesch, 27 oktober 2026

Kennisnemen van:
De notitie ter informatie over de voortgang beheersing en bestrijding Japanse duizendknoop

Inleiding

de gemeenteraad informeren over de opvolging van de schriftelijke vragen van het CDA uit 2024 en de actuele uitvoering.

1. Aanleiding
In het Groenstructuurplan, vastgesteld op 14 december 2023, is opgenomen dat een bestrijdingsplan voor de (Japanse) duizendknoop wordt opgesteld. Naar aanleiding daarvan stelde de CDA-fractie op 14 augustus 2024 schriftelijke vragen over de voortgang, de omvang van de verspreiding, risicolocaties, communicatie met perceeleigenaren en de wijze van bestrijding.
In de beantwoording van 10 september 2024 is aangegeven dat de raad bij de vaststelling van het Groenstructuurplan had besloten tot een pilot met bestrijding in 2024 en tot het beschikbaar stellen van middelen voor het opstellen van een bestrijdingsplan in 2025. Het budget voor 2024 is ingezet voor een inventarisatie door IBN. Ook is toegelicht dat een locatie als risicoplek wordt beschouwd wanneer de aanwezigheid van duizendknoop een risico vormt voor infrastructuur of biodiversiteit.

2. Actuele stand en uitgangspunt
Uit de inventarisatie blijkt dat het geregistreerde areaal Japanse duizendknoop binnen de gemeente 2.954 m² bedraagt. Uitgangspunt van de gemeentelijke aanpak is dat dit areaal na inventarisatie niet verder toeneemt.
Ervaring leert dat Japanse duizendknoop zonder actieve beheersmaatregelen jaarlijks met circa 10% in omvang kan toenemen. Om verdere verspreiding te voorkomen wordt jaarlijks ongeveer 300 m² behandeld. Per jaar wordt een uitvoeringsplan opgesteld waarin, op basis van risico's voor infrastructuur en biodiversiteit, de te behandelen locaties worden geprioriteerd.
Wanneer nieuwe groeiplaatsen worden gemeld of tijdens werkzaamheden worden aangetroffen, worden deze geregistreerd in de beheerapplicatie. Als hierdoor het totaal geregistreerde areaal toeneemt, zal het jaarlijks te behandelen areaal evenredig worden vergroot om het uitgangspunt van areaalbeheersing te kunnen blijven realiseren.
De bestrijding van Japanse duizendknoop maakt onderdeel uit van de uitvoering van het Groenstructuurplan Bernheze 2023 en draagt bij aan het beschermen van biodiversiteit en het voorkomen van schade aan infrastructuur door invasieve exoten.

3. Bestrijdingsmethode
- Injectie van kokend water van circa 100–108 °C volgens een vastgesteld patroon.
- Behandeling tot een diepte van maximaal 150 cm in de bodem.
- Per locatie 7 tot 10 behandelingen met tussenpozen van drie weken.

- Een duurzame en milieuvriendelijke werkwijze, zonder gebruik van chemicaliën.

Bij de prioritering krijgen locaties waar risico's voor infrastructuur of biodiversiteit kunnen ontstaan bijzondere aandacht. Wanneer tijdens onderhoudswerkzaamheden een nieuwe kleine haard wordt aangetroffen, wordt deze geregistreerd en zo mogelijk direct met wortel en al verwijderd. De locatie blijft vervolgens als aandachtsgebied geregistreerd.

4. Uitvoering 2025

In 2025 zijn de volgende drie locaties behandeld:

- Heesch – Zoggelsestraat;
- Heesch – Wijststraat;
- Nistelrode – Hoogbroeksesteeg.

De resultaten op deze locaties zijn naar tevredenheid. De locaties blijven worden gemonitord om eventuele hergroei tijdig vast te stellen en zo nodig vervolgbehandelingen uit te voeren.

5. Uitvoering 2026

In 2026 worden de volgende locaties behandeld:

- Heesch – Wijststraat/Schoonstraat;
- Heesch – Schoonstraat ter hoogte van nummer 101;
- Heesch – Burgemeester Van Berchemhof.

Daarnaast vindt op verzoek van Beheer Sportaccommodaties bestrijding plaats op het terrein van HVCH. Voor deze aanvullende inzet is € 15.000 beschikbaar.

6. Communicatie en monitoring

In 2024 is aangegeven dat particulieren en bedrijven niet standaard actief worden benaderd. Japanse duizendknoop is op zichzelf niet gevaarlijk, maar is eenmaal gevestigd moeilijk uit te roeien en kan schade veroorzaken aan infrastructuur en biodiversiteit. De gemeentelijke inzet richt zich daarom op registratie, risicogerichte prioritering, zorgvuldige uitvoering en monitoring van behandelde locaties.

7. Budget

Voor de bestrijding van Japanse duizendknoop is jaarlijks circa € 41.000 beschikbaar. Binnen dit budget wordt invulling gegeven aan de voorbereiding, uitvoering en monitoring van de bestrijdingsmaatregelen.

De kosten voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop op het terrein van HVCH (€ 15.000,-) worden niet gedekt uit dit budget, maar komen ten laste van het budget voor beheer van sportaccommodaties.

Bij de vaststelling van de aanpak is als uitgangspunt afgesproken dat het huidige geregistreerde areaal van circa 3.000 m² als maximaal acceptabel wordt beschouwd en niet verder mag toenemen. Op basis hiervan wordt jaarlijks circa 300 m² behandeld.

Wanneer uit monitoring, meldingen of nieuwe inventarisaties blijkt dat het geregistreerde areaal toeneemt, zal ook het jaarlijks te behandelen areaal moeten worden vergroot om het afgesproken beheerniveau te kunnen handhaven. Een uitbreiding van de bestrijdingsinspanning leidt tot hogere uitvoeringskosten. In dat geval zal aanvullend budget beschikbaar moeten worden gesteld.

Samenvatting/toelichting

8. Conclusie
De inventarisatie en de pilot uit 2024 hebben geleid tot een structurele, risicogerichte aanpak van de Japanse duizendknoop. Op dit moment wordt het areaal opnieuw geïnventariseerd om inzicht te krijgen in de actuele omvang en verspreiding van de groeiplaatsen binnen de gemeente. De resultaten van deze inventarisatie vormen de basis voor het opstellen van een uitvoerings- en beheerplan voor 2027.
De behandeling van locaties die in voorgaande jaren zijn aangepakt laat positieve resultaten zien. De gemeente blijft daarom inzetten op een gerichte bestrijding van de meest risicovolle groeiplaatsen, gecombineerd met monitoring van behandelde locaties. Met deze aanpak wordt uitvoering gegeven aan het Groenstructuurplan en worden de risico's voor de openbare ruimte, infrastructuur en biodiversiteit beheerst.
Uitgangspunt van het gemeentelijke beleid is dat het totale areaal Japanse duizendknoop niet verder toeneemt en zoveel mogelijk wordt beperkt tot circa 3.000 m². Op basis van de huidige inventarisatie wordt beoordeeld of dit beleidsdoel nog wordt gehaald. Vervolgens wordt een plan van aanpak voor 2027 opgesteld, waarin de noodzakelijke bestrijdingsmaatregelen en de daarvoor benodigde inzet worden vastgelegd.
Indien uit de inventarisatie blijkt dat het areaal is toegenomen boven de beleidsmatige grens van circa 3.000 m², zal een grotere bestrijdingsinspanning noodzakelijk zijn om verdere uitbreiding tegen te gaan. Dit brengt hogere kosten met zich mee, waarvoor aanvullende financiële middelen beschikbaar moeten worden gesteld. Op deze wijze blijft de gemeente sturen op het beheersen van de Japanse duizendknoop en het voorkomen van verdere verspreiding binnen de openbare ruimte.

Vervolg
Bij akkoord op de agenda collegeoverleg 27 oktober 2026

Bijlage(n):

-
-